

Oponentský posudek disertační práce

Studentka: Mgr. Jitka Barlová

Název práce: *Raná intervence. Komparativní studie České republiky a spolkové země Štýrsko*

Oponent: Doc. PhDr. Kateřina Hádková, Ph.D.

Pracoviště: Katedra speciální pedagogiky, Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

V předkládané disertační práci zpracovala autorka Mgr. Jitka Barlová velmi aktuální téma rané intervence, a to konkrétně v komparaci České republiky se spolkovou republikou Štýrsko v Rakousku. Hlavním cílem disertační práce bylo poznat a pochopit systém rané intervence v České republice a v rakouské spolkové zemi Štýrsko a kritickou reflexí přispět k rozvoji oboru v obou zemích. Výsledky analýzy mají obohatit jak teoretická, tak i praktická východiska rané intervence, dále poukázat na současné trendy a dosáhnout hlubokého pochopení systémů rané intervence v sociokulturním kontextu obou zemí. K dosažení uvedeného cíle byl zvolen kvalitativní přístup a metody jako je participační pozorování, ohniskové skupiny (Focus Group) a obsahová analýza dokumentů. V souvislosti se zkoumanou problematikou provedla autorka obsahovou analýzu odborných dokumentů, mezinárodních výzkumů, šetření a studií.

Disertační práce je členěná do čtyř kapitol, které na sebe logicky navazují. V první kapitole autorka uvádí filozofická a etická východiska rané intervence, zabývá se filozofickou reflexí jinakosti, speciálněpedagogickou reflexí jinakosti a nakonec vymezuje terminologická východiska rané intervence.

Ve druhé kapitole se zabývá paradigmaty rané intervence, kde se zaměřuje na proměny paradigmatu rané intervence, empowerment a residenci jako současné paradigma rané intervence a na aktuální vymezení rané intervence.

Ve třetí kapitole jsou uvedeny vybrané specifické skupiny uživatelů rané intervence, ke kterým patří předčasně narozené děti a rodiny s psychosociálními riziky.

Čtvrtá kapitola je empirická a předkládá, kromě podrobného popisu použité metodologie, komparativní analýzu systému rané intervence v České republice a spolkové zemi Štýrsko. Objektem komparace je raná intervence v obou zemích a předmětem zkoumání raná intervence, která je jako služba poskytována dětem do 6 let a jejich rodinám. Autorka si

položila pět výzkumných otázek, které v rámci šetření řešila a výsledky následně komentovala v závěru práce.

Teoretická část disertační práce má charakter monografické procedury a je zpracovaná pomocí techniky analýzy odborné literatury zahraniční i české, analýzy legislativních dokumentů a analýzy internetových zdrojů. Citace odpovídají normě. Kvalitním zpracováním teoretické části si autorka připravila dobrá teoretická východiska pro zpracování empirické části práce, která je stěžejní a vědecky přínosná. Jedná se o jedinečné výzkumné šetření, které je významným příspěvkem k řešení problematiky rané intervence. Závěry práce jsou jednoznačné a doplněné precizně zpracovaným doporučením pro speciálněpedagogickou teorii a praxi. Po stránce jazykové a grafické odpovídá disertační práce požadavkům stanoveným na tento typ prací. Počet stran je 237. Adekvátní tomuto typu práce je i počet titulů prostudované a citované odborné literatury naší i zahraniční, včetně internetových zdrojů.

Otázky k obhajobě:

1. Uveďte konkrétní příklad rané intervence u dětí se sluchovým postižením a popište situaci v obou zemích a porovnejte.
2. Jaké vzdělání považujete za nejvhodnější pro poradkyni v rané intervenci zaměřené na neslyšící dítě a neslyšící rodiče?

Disertační práce Mgr. Jitky Barlové odpovídá požadavkům stanoveným na tento typ prací a splňuje podmínky stanovené vysokoškolským zákonem č. 111/1998 Sb. ve znění pozdějších předpisů.